

የፋሲካ ምንባብ

ትርጉም በመ/ር ኃይለማርያም ላቀው

አባ ጊዮርጊስ ዘጋሽጫ ከኢትዮጵያውያን ቅዱሳን ሊቃውንት መካከል ግንባር ቀደም ተጠቃሾ ነው። ከወይ ዘርዐ ያዕቆብ ቀደም ብሎ የተነሳውና በትምህርት፣ በቅዱሳን መጻሕፍት ትርጓሜ ስልቱ፣ በቅድስናውና በተጋድለው በኢትዮጵያውያን ቅዱሳን ገንኖ የሚኖረው አባ ጊዮርጊስ ከወርባ በላይ ድርሰቶችንም ደርሷል። ለመሆኑ የእኛ ሊቃውንት መልስ አመጣጥ የሚታይበት፣ የደግማና የታሪክ ዕውቀታቸው የሚፈተሽበት ሥራ አለ ወይ? የሚሉ ሰዎች አሉ። እኛም አለን። አሳምሮ መልስ የሚሰጥ በግሩም አቀራረብ፣ እየጠየቀ፣ አለማወቅን የሚያሳይ፣ በዚያውም ላይ ቅድመ ዘርዐ ያዕቆብ ድርሰቶች ታዋቂ ከሆነው ከመጽሐፈ ምስጢር ድርሰቱ ይህን ክፍል ብቻ አቅርበንላቸዋል። ድርሰቱ ጠጣርና ጠንካራ በመሆኑ ለአንዳንድ አንባቢያን ማስተዋልን መጠየቁ አይቀሬ ነው። ይህን እንጂ መምህራን ለትምህርታቸው ምእመናን፣ ለሕይወታቸው፣ ተመራማሪዎችም ለምርምር ሥራዎቻቸው እንዲያስቡት በወቅቱ የሚቀርበውን ይህን ክፍል አምሳ አድርገን አቅርበንላቸዋል። የቅዱሳን በርከት በሁላችን ይደርገዋል። በልዕልና የልዑላን ልዑል፣ በቅድስናው የቅዱሳን ቅዱስ፣ በንጽሕናው ከንጽሕን ንጽሕ፣ በግርማው ግሩማንን የሚያስፈራ፣ በግዛቱ የገዥዎች ገዥ፣ በአስተሳሰቡ የጥበበኞች ጥበበኛ መጠኑን ይህን ያህላል፣ ሰፋቴ ይህን ያህላል፣ የማይባል፣ የእግሩ መረገጫ በዚህ ነው የማይባል መደረገው እስከዚህ ነው የማይባል፣ በየዕለቱ በሁሉ ቦታ ምላሽ ሆኖ ተአምራትን በሚያደርግ በእግዚአብሔር ስም እንጀምራለን፤ ለዘላለም አሜን።

የቀስጥንጥንያ ሊቀ ጳጳሳት የሆነውን የልዩ ጉንን ዘለፋ እንናገር ዘንድ በደል የወዘወዘ ዘን ከሰካር መፍዘዝ ነቅተን፤ ከከፋት እን ቅልፍ ራሳችንን እናንቃ። የሀገር ሁሉ እናት ቀስጥንጥንያ ስለተተ በተሞላ ጉድጓድ ውስጥ ወድቃለችና። የሮሜ አብያተ ክርስቲያናት በቀስጥንጥንያ ላይ አልቅሱ። በወርቅ ምስ ሰዎች ያጻፍት የመንግሥት አገር፣ ዛሬ ግን በሽንብቆ በመቃ መስኮ/ ወደቀች የቤተ ክርስቲያን ሹማዎችን በልዩን ላይ አልቅሱ፤ ስቲያን ሹማዎች ሰዎች ያለ አንጥረኛ የጴጥሮስን ሃይማኖት ሰዎች አርክሷልና። እሳት አቅልጦ ጳጳሳትን አርክሷልና። የምስጢር ከሆነት በቤተ መቅደስ ላይ አል ቅሱ፤ የጴጥሮስ መንበር ተነዋውጧልና። እንግዲህ ወሾች በመደር ነገሥታት ምእ የሚመለሱ ሆኑ። የምድር ነገሥታት ምእ መናን በመርቅያን ላይ አልቅሱ። ያለ አባቱ ነግረዋልና። የንጉሥ ልጅ ወጸዋለችና የእግ ነግሥቱን ዘመን አረከሰ። ይኸውም የእግ ዚአብሔር መንግሥት ነው። በልዩን ሃይ ማኖት ተብብሯልና። ጠቢቡ በመጽሐፈ ጥበብ በእነዚህ ሰዎች አገር ትነዋው ጣለች። ባሪያ ሲነግሥ፣ ሴት እመቤቷን ስታቃልል እና ሴት ደግ ሰውን ስትገፋ፣ ስታቃልል እና ሴት ነው። መንበር በማ ስም እንጀምራለን፤ ለዘላለም አሜን።

መንግሥት ዘመን በእውነት አገር ተነዋ ወጠች። የአንጸቢያ ንጉሥ ልጅ አስቀድማ ያገባችውን ግብጻዊ የፈረሰች እርሻ አግራ ጳን በአባቷ መንግሥት ላይ አስቀመጠች። እርሱ ለወይማን እያጠነ ለአጋንንት እየሰየ በአምልኮ ጣዖት ዓለምን አረከሳት። አብ ያተ ክርስቲያናትን አናርሶ አብያተ ጣዖ ታትን ከፈተ። ዳግማዊም የቀስጥንጥንያ ንጉሥ ልጅ መርቅያንን አግብታ በአባቷ መንበር ላይ አስቀመጠች። እርሱም አስ ቀድሞ በንስጥሮስ ሃይማኖት በኋላም በልዩን ሃይማኖት፣ አብያተ ክርስቲያናትን አረከሰ። ለንስጥሮስና ለልዩን ከአካላቸው አለመገ ረዝ ይልቅ፣ የልባቸው አለመገረዝ ይከፋል። ነቢይ ኤርምያስ የአካላችሁን ሽሌት ከም ትገዝሩ ይልቅ የልባችሁን ሽሌት ገዝሩ እንጸል።

ሊቀ ጳጳሳት ልዩን ዛሬ የተሳሳቱ ሰዎች አለቃ ሆኑ። በማይገባ የመንግሥት ወንበር ላይ የተቀመጠ መርቅያንም፣ የገጻማትን አድባራትንና አብያተ ክርስቲያናትን አርከሶ የማይገባ ሃይማኖትን ዝ። በሁለት መን ገድ ለክርስቶስ መዝገብን በምታዝ የደብ ጻቤ መጽሐፍ ትስብእትን ሰውነትን ዝቅ አድርጎ መለኮትን ከፍ ያደርጋል። ከወን ጌል ቃል መንፈስ ያደናል፤ ሥጋ ግን

የሚጠቅመው የለም የሚለውን ምክንያት አደረገላቸው። ይህን ቃል መንፈስ ያደናል ስለመለኮት አለ ተናገረ ሥጋ ግን የሚጠ ቅመው የለም፤ የሚለውን ስለ ትስብእት አለ ተናገረ ብለው ተረጉሙት።

የእጅግ ልጆች መለካውያን ንጉሣው ያን ሆይ፤ መለኮት ግን ለብቻው የሚያ ድን ከሆነ ለምን የእግዚአብሔር ልጅ ከሚ ርዮም ሰው ሆነ። መለኮት ያለ ሥጋ ብቻ ውን የሚያደን ከሆነ ስለእናንተ የሚፈ ተት ለብዙንን ቤዛ የሚሰጥ ሥጋ ይህ ነው። እንኳኑ ብሎ ለምን አለ? መለኮት ያለ ሥጋ ብቻውን የሚያደን ከሆነ ሥጋዬን የጣ ስለ እኔ ሕይወ ይሆናል፤ ደሜንም የጠጣ ሞትን አይቀምስም ለምን አለ? መለኮት ብቻውን ያለ ሥጋ የሚያደን ከሆነ ሥጋዬ እውነተኛ መብል ነው ደሜም እውነተኛ መጠጥ ነው ለምን አለ? መለኮት ብቻውን ያለ ሥጋ የሚያደን ከሆነ አብ ሕይወ እን ደሆነ፤ እኔም ስለ አብ ሕይወ ነኝ። ሥጋዬን የሚበላ ስለ እኔ በሕይወት ይኖራል ለምን አለ? መለኮት ብቻውን ያለ ሥጋ የሚ ድን ከሆነ እኔና አብ አንድ ነን ስለምን አለ? መለኮት ብቻውን ያለ ሥጋ የሚያ ድን ከሆነ ኦሪት ያገለገላችን ነቢያት ለምን አላዳንቻቸውም? ኦሪት ግን እግዚአብሔር ሰው ሳይሆን የተነገረች የመለኮት ንባብ ናት። ስለዚህም ጳውሎስ በሙሴ ሕግ ኦሪት መጽደቅ በተነሳ ጊዜ እግዚአብሔር ልጁን ልኮ ከሴት ተወለደ። ከሕግ በታች ያሉ ትን ይዋጅ ዘንድ አለ እግዚአብሔር በመ ለኩት ባለመድኃኒት ነው። በሰውነቱ በት ስብእት የድውያን ፈውስ ነው። ባለ መድ ኃኒት ከእርሱ ጋር ፈውስ ከሌለ ምን ያደ ርጋል?

ድውያን በሚድኑበት ገንዘብ ባለመድኃ ኒት የፈውስ ዕዕንም ካላዘጋጀ ምን ይጠ ቅማል? ባለ መድኃኒቱ በታመሙ ሰዎች ልጅ ዘንድ አደረ። ለድውያን ፈውስ ከሚ ሆንበት ገንዘብ ከእርሷ ምድራዊ ሥጋን ነሥቶ ከመለኮቱ ጋር አንድ አደረገው። ባለመድኃኒት ከሰማዩ ሰማያት መጥቶ ወርዶ የፈውስ ዕዕ በጻዊት ቤት ተገኘ። ባለመድኃኒቱ ያለ መለኮትና ትስብእት መዋሐድ ፈውስ እንደማይሆን ወቀ። ስለዚ ህም ራሱን ሰው ለመሆን አሳልፎ ሰጠ። ድውይ ግን ለራሱ ፈውስን ያደርግ ዘንድ አይችልም። ነገር ግን ባለመድኃኒቱን ፈው ስን በሚያገኝበት ገንዘብ ሁኔታ መድኃኒት ያደርግለት ዘንድ ይለምጥል። ጻዊት ድውይ ነኝ እና አባቱ የቅር ባለገ፣ ነገር ግን

ከዋልና ፈውስን ብሎ ለመና። ነቢይ በእ ርዮን ሚስት ውበት በዲያብሎስ ጦር ተነ ድፎ እንደ ቆሰለና አጥንቶም ሰይጣን በቀስቀሰው የገመት ጸር ገመትን በመሳምገት እንደ ታወኩ ወቀ። ባለመድኃኒት ልመ ናውን ተቀበለ። ከዱር ዕዕዋት ወይም ከጥንት ዕዕዋት ፈውስን አልፈለገለትም። በሚ ድንበት ገንዘብ መድኃኒትን በእንስሳትና ወይም በዱር አራዊት ደም አላደረገለ ትም። ከወገቡ በወጣች በመዋለጃ ዘር በዝመት ጸር በነደፈችው በእርዮ ሚስት በቤርሳቤሕ ማገፍን ተወስኖ ፈውስን አደ ረገለት እንጂ። ዳግመኛም ይህች የመዋ ለጃ ዘር ከኃጥአን ወገብ ወጥታ፤ በኃጥአን ማገፍን ውስጥ ተቀምጣለች። ከእርዮ ሚስት ከጻዊት ልጅ ከሰሎሞን ዘር ጀምሮ እስከ ኢያቄምና ሐና ልጅ ማርያም ድረስ እን ግዲህ ከልጅ ልጆች ከትውልድ ትውልድ የምትወጣ ሆነች። ይህች ግን በወንድና ሴት ፈቃድ በመዋለጃ ዘር ተወለደች። እርሷ ግን በፍጹም እንዳትረከስ መንፈስ ቅዱስ ጠብቃት። የእግዚአብሔር እናት ትሆን ዘንድ አላትና ደስተኛ ይሆን ዘንድ ንጉሠ ከመግባቱ አስቀድሞ አዳራሹን እንደሚያ ስጌጡት።

እግዚአብሔር ሙሴንም ከማይነቅዝ እን ጨት ታሪትን ለራሱ ሥራ፣ በውስጥና በውጭ ወርቅ ትለብጠዋለህ፤ በውስጡም የምስጥህን ሕግ ታኖራለህ አለው። እግዚ አብሔር ለሙሴ በሰማይ ጽላት ኦሪትን ከመ ሰጠቱ አስቀድሞ ለመቀመጫ ታሪትን ያዘጋጅላት ዘንድ አዘዘው። እንዲሁ ድንግል ማርያም በቅድስናና በንጽሕና ትሸለም ዘንድ አዘጋጃት። ውስጡም ያለው በይወሐናና በልቡና ውጭዋን ያለው መንፈስ ቅዱስን የሚያድሳት በጸም በንጽሐ ሥጋ መኖሯን የሚያመለክት ነው። የምስጥህ አለ። በውስ ጧም ትኖራለህ ያለው። ይህም የእግዚአ ብሔር ትእዛዝ በሰማይ ጽላት ላይ እንደ ተጻፈ እንዲሁም የአባቱ ትእዛዝ በወ ልድ ሕሊና ውስጥ የተላከ ነው።

ባለመድኃኒት በኃጥአት ጦር ወደ ታመመ ወደ ጻዊት ቤት መጣ። በልጁ ማገፍን አድር መድኃኒትን አድርገለት። ከእርሷ በነሣው ሥጋ ቀስሎን ፈውስን ባለመድኃ ኒቱ ከአብ ዘንድ ከጸርሐ አርያም መጣ። ስሟ ጸዮን በተባለ በጻዊት አገር መድኃኒት ተገኘች። ለእስራኤል ከጻድቃን መድኃኒ ትን ማን ይሰጣል። የተባለው ትንቢት ተፈጸመ። የሚያድን መንፈስ ነው። ሥጋ

ግን የሚጠቅመው የለም፤ ያለው ቃል ትርጉም ግን የአጻም ሥጋ ለልጆቹ ድንኳን አልጠቀመም በእርሱ ላይ የመለኮት ጭማሪ የለምና ከመሬት ወጥቶ ወደ መሬት ገብቶአልና። እንዲሁ የልጆቹም ሥጋ ለራሳቸው ወይም ለባዕድ ጠቃሚ አልሆነም። ሕያውና ማኅዳዊ ከሚሆን ከመለኮት ጋይል አልተደመረምና። የእግዚአብሔር ልጅ ሥጋ ግን በመለኮቱ ጠቃሚ ነው። መለኮቱም በሥጋዊው ጠቃሚ ነው። በሥራ ሌላውን እንደሚረዳው አይደለም። በማትለያይ በአንድ ጽምረት በማትዋዋስ በአንዲት ህላዌ በማይናወጥ በአንዲት ባሕርይ በማይጮድል በአንዲት ዕሪና ያለ ነው እንጂ። ሰው ግን በፈቃዱ እግዚአብሔርን መሆን አይችልም፤ እግዚአብሔር ግን በፈቃዱ ሰው መሆን ይችላል። እግዚአብሔር በተዋርዶ ሰው መሆን ቢችልም ጸግመኛ ሰው መሆኑን በልዕልና እግዚአብሔር ወደ መሆን ይመልሰው ዘንድ ይችላል።

ከዋኔው ግን ወደ መለኮት ግዕዝ በጠባይ መመለስ አይደለም። በባሕርይም ወደ ሰው ልጅ ግዕዝ ጠባይ በመለወጥ አይደለም። መለኮትም ከመውከት፣ ከድካም ከረሐብና ጥም፣ ሕማምና ሞት ከመቀበል ላይ ነካ፣ ትስብእትም የሰው ልጅን ሥርዓት ከጋጠሉት በስተቀር በአንድ አካልና በአንድ ባሕርይ ሳያቦዝን ነው። ከትስብእት መለኮቱ አልሰለጠነም፤ ከመለኮቱ ውሕደት ድማሬ ትስብእት አልሰለጠነም፤ እግዚአብሔር ሰው ሆነ ሰው ግን እግዚአብሔርን መሆን አልቻለም፤ ከኩነት በኋላ በሰማያት ካለው ከአባቱ ዘንድ ከብሩን አልተወም። ከመለኮቱ ጋር አዛምዷት ከእናቱ ዘንድ ሥጋዌን አልተወም።

የልዩን ሰው ሆይ ትስብእት ከመለኮት ያንሣል ትላልህ? ከመለኮቱ ትስብእትን አሳንሳችሁ አምልኮት ካደረጋችሁ እነሆ እናንተ ባለ አራት ትባላላችሁ። ባለ ሦስት አይደላችሁም። አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በሦስትነት ትክክል ናቸው። የወልድ ትስብእት ግን ከመለኮቱ ጋር ትክክል አይደለም፤ ስትሉ ከመለኮቱ ጋር አንድ አልሆነም፤ ስትሉ እነሆ ወደ ሁለት አካል ከፈላችሁት። አንዱን ለማኅነስ አንዱን ለማብዛት አደረጋችሁ። እነሆ እናንተ ካልተጠመቁት ከንዑስ ክርስቲያን አንሣችሁ የሰይጣን መክፈልት ሆናችሁ። ከክርስቶስ መንጋ በጌች ተከፈላችሁ። አጻምም ከእኛ እንደ አንዱ ሆነ የሚለውን የራሪት ቃል አፈረሳችሁ። እንደ ኪሩቤልና እንደ ሱራ

ፊል አላለም። እርሱም ግን ፍብጥና ናቸውና ከእኛ እንደ አንዱ አለ እንጂ፤ ከአጻም ልጅ ሥጋን ከነሥው ከወልድ ዋሕድ በስተቀር ከሥላሴ አንድ ማንው? እነሆ ትስብእት ዕሪና ከመለኮት ጋር ተገኘ። ጸግ መኛም በወንጌል ፊልጶስ ጌታ ሆይ አብን አሳየንና ይበቃናል ባለው ጊዜ እርሱም ፊልጶስ ይህን ያህል ዘመን ከእኔ ጋር ስትኖር አታውቀኝም? እኔን ያየ አብን አይቶ አል አለ። እነሆ እኔን ያየ አብን አየ ባለ ጊዜ ወልድ ትስብእትን ከአባቱ መለኮት ጋር ያስተካከለዋል ከትስብእት በስተቀር ወልድን ያየው ማን ነው። የአብ መለኮት እንዳልታየ መለኮቱ ግን አልታየም። የአብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ሕልውና ግዕዝ አንድ ነውና። ትስብእትን ስለ ተመለከተ የአባቱን መለኮት ከመመልከት ጋር አስተካከለው፤ መለኮቱ ግን እስከ መቼም የሚታይ አይደለም። ጸግመኛም ከሰማይ የወረደ የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ አለ። ያለ ሥጋው በስተቀር መለኮት ገብስት ይባላልን ሥጋዬም እውነተኛ መሆኔ ነው ብሏልና።

ከሰማይ ከወረደው ከሰው ልጅ በስተቀር ወደ ሰማይ የወጣ የለም ብሏልና። የሰው ልጅ ግን ከሰማይ እንደ ማይወርድ እናውቃለን። ኃይልን ከሥጋዌ፣ ሥጋዌን ከኃይል እንዳንለይ የመለኮትን ወደ ትስብእት መውረድ ቆጠረው እንጂ። እነሆ ወደ ዚህም የትስብእት እሪና ከመለኮት ጋር አልተለየም። ጳውሎስም እርሱ በእግዚአብሔር መልክ ሲኖር ሳለ ከእግዚአብሔር ጋር መተካከልን መቀማት እንደሚገባ ነገር አልቆጠረውም፤ ነገር ግን የባሪያውን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ዝቅ አደረገ። በምስሉም እንደ ሰው ተገኝቶ ራሱን አዋረደ። ለሞትም ይኸውም የመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ። በዚህም ምክንያት እግዚአብሔር ጸግም ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው፤ ከስምም ሁሉ በላይ ያለውን ስም ሰጠው። ይህም በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ፤ ምላሽም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደ ሆነ ይመሰክር ዘንድ ነው አለ። እነሆ ጳውሎስ እኔን ያየ አብን አየ ያለውን አንድ ወልድ ቃል ሥጋዌውን ማየት የአብን መለኮት እንደማየት እንደሚቆጠር ደገመ። ጳውሎስም የወልድን የሥጋዌ መልክ ወደ አብ መልክ አርአያ እያሳየ እርሱ በእግዚአብሔር መልክ ሲኖር ሳለ ከእግዚአብሔር ጋር መተካከልን መቀማት እንደሚገባ ነገር

አልቆጠረውም። ነገር ግን የባሪያውን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ዝቅ አደረገ፤ ለሞትም ይኸውም የመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ ብሏልና።
ከእግዚአብሔር ጋር መተካከልን መቀማት እንደሚገባ ነገር አልቆጠረውም ያለው ስለ ሰውነቱ እንደሆነ ዕውቅ። መለኮቱ ግን ከሳለም አስቀድሞ እግዚአብሔር ነው። ዓለምንም በፈጠረ ጊዜ እግዚአብሔር ነው። በሥጋዌው እግዚአብሔር ነው። ስለ ትስብእት እርሱ በእግዚአብሔር መልክ ሲኖር ሳለ ከእግዚአብሔር ጋር መተካከልን መቀማት እንደሚገባ ነገር አልቆጠረውም፤ አለ። የትስብእትን እግዚአብሔር ወደ መሆን መነጠቅን ይናገራል። የእግዚአብሔር ሰው ለመሆን መዋረድ በአምልኮት ትክክል ይሆን ዘንድ ነው። የሚጠፋ ሥጋን ለበሰ። ይህን የሚጠፋውን ሥጋ የማይጠፋ አደረገው። ይህን የሚጠፋውን ሥጋ ከማይጠፋ ሕልውና ጋር ይተካከል ዘንድ የማይጠፋ አደረገው። ምድራዊ ሥጋን ለበሰ። ይህ ምድራዊ ሥጋ ከእርሱ ልዕልና ጋር ትክክል ይሆን ዘንድ ሰማያዊን አደረገው። የመከራ ሥጋን ለበሰ ይህን የመከራ ሥጋ ደካማው ከእርሱ ኃይል ጋር ትክክል ይሆን ዘንድ ለክብር አደረገው። የሚታመም ሥጋን ለበሰ ይህ ምድራዊ ሥጋ ከእርሱ ልዕልና ጋር ትክክል ይሆን ዘንድ ሰማያዊን አደረገው። የመከራ ሥጋን ለበሰ ይህን የመከራ ሥጋ ደካማው ከእርሱ ኃይል ጋር ትክክል ይሆን ዘንድ ለክብር አደረገው። የሚታመም ሥጋን ለበሰ ይህን የሚታመም ሥጋ ከማይታመም ባሕርዩ ሕላዊው ጋር ትክክል ይሆን ዘንድ የሚታመም አደረገው። እንዳይለያይ በጽምረት አዋሐደው እንዳይጨምርም በመጠበቅ በተለቅቦ አኖረው። የተደመረው የተዋሐደው ጠባይን በማስወገድ አይደለም። ሰው የሆነውም በመለኮት መለወጥ አይደለም። በትንሣኤው ጊዜ እንደ ኢየሱስ ልጅ ጣቢታ ተነሽ ብሎ የሥጋውን በድን አልጠራም። እንደ ወልደ መበለትም፤ የአልጋውን ሽንኮር አልጸሰም፤ ጸግመኛም እንደ አልጻዘር ተነሣ፤ ወደ ውጭ ውጣ ብሎ አልተጣራም። ከፈጣሪ ዘንድ የፍጥረት ሥራ አገልጋይ እንዳይሆን። አንዱ ፍጡር፣ አንዱ ፈጣሪ፣ አንዱም ይበልጣል፤ አንዱም ያንሳል እንደሚሉ እንደ መለካውያን አምላኮችን እንዳናከፋ።

ሰነሮች የሮሚ ታላላቆች ሆይ እግዚአብሔር ከጉበቆላች ሥጋዬን ጋር መለኮት

ፍን ካላፈረ ሥጋዌን ከመከራ ከፍ ማድረግና ከመለኮቱ ጋር መስተካከልን እንዴት ያፍራል? ትስብእትንም በመለኮቱ ክብር ያሳትፋት ዘንድ ካልፈቀደ በመለኮቱን በትስብእት ጋሳር ባያሳትፈው ከቡሩን መከራ መሸከሙ ያስደንቀዋል። ለጎበቆላው ክብርና ምሥጋና መሸከም አይደነቅል ትም። ጸግ መኛም ሕያውን ሕማምና ድካም በመሸከሙ ያስደንቀዋል። ሕመምተኛው የዘላለም ሕይወትን መሸከሙ አይደነቅለትም። እግዚአብሔር የመለኮቱን ክብር ወደ ሥጋዌ ጎሳር መከራ ማውረዱ ካስደነቀው ሥጋዌውን ወደ መለኮቱ ክብር ከፍ ማድረግ እንዴት ያስደንቀዋል።

የሮሚ ሰዎች ሆይ የተደሰታችሁትን ያህል ትተክላችሁን? የተደሰታችሁትንን ያህል ታዝናላችሁን? እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ወድዶ የእኛን ሥጋ ከመለኮቱ ጋር ትክክል አደረገው። ሥጋዌውን ከመለኮቱ ጋር ስለ አደረገው ለእግዚአብሔር ትተክሉታላችሁ። ሰማያትን ዝቅ አድርጎ ወደ ምድር በወረደ ጊዜ፤ እሴቱ ወደ ደካሞች መከራ ለምን አትውረድ አላላችሁም? የእኛን መከራ እንዳትሸከም ወደ ሴት ድንግል ማገፀን አትመለስ ለምን አላላችሁም? የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድከም ከቻላችሁ ለምን ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ በመሬታዊ ሰው ትጠመቅ ዘንድ አትውረድ አትሉትም? የእግዚአብሔርን ትሕትናውን ማስተጋገል ከተቻላችሁ ጸግመኛ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መከልከል ብትችሉ በጸላጣስ አደባባይ ላይ አትቁም የመስቀል ኃፍረትን አትቀበል ለምን አትሉትም። እንደገናም በፍርድ ቦታ መስቀየት ይሻለናል። ስለ እኛ ከሞት በፍርድ ቦታ መስቀየት ይሻለናል። የሞትን ጽዋ ስለ እኛ አትጠጣ ለምን አትሉትም?

እኔ ግን ስለ እናንተ እላለሁ፤ በእርሱ ሞት የሕይወትን ተስፋ ከምታገኙ ይልቅ በፍርድ ቦታ መቀመጥ ይሻላችኋል? እንደ ልባችሁ ፍላጎት አግኙ። መለኮቱን መከራ ከመቀበል መከልከል ከተቻላችሁ ሥጋዌውን በመለኮት እሪና ክብርና ድካም ከመቀበል መከልከል እንዴት ትችላላችሁ? እኔ ግን ማርያም ለእርሷ መድኃኒትና ለእኔ መድኃኒትነት ትወለድ ዘንድ ሔዋኝ እንኳን ከተከለከለው ዕዕ በላች እላለሁ። ሔዋን በትእዛዝ እግዚአብሔር ተጠብቃ ብትኖር ብቻዋን ከባለቤቷ ጋር በገነት ፍሬዎች እየተደሰተች በተቀመጠች ነበር። ፍጻሜን ለማስቀረት ከዘርጁ ዘር ድንግል ማርያምም

በገሌገላ የገነብ እንባ ፊላ የልቅሰው ጩኸት እስከ ረጅሙ ወጣ። ስለዚህ እግዚአብሔር የሄደውን ጥቁን አፋጠነው። ለእንደዚህ ዓይነት አውራ ምን ያህል የስቃይ ቅጣት ይገባዋል? ለእንደዚህ ዓይነት ክፉ ምን ያህል የገሃም ስቃይ ይገባዋል? የልቅ ክፋት እንደ ሰው ልጅ የልቅ ክፋት አይደለም ከእባብ ልብም በኩል ይደቁ። ሕግን አባብን በእጁ እንደ ያዘው ቢጫወትበትም በላይ ላይ በእርሱ ላይ መተናኮል አይችልም። በጥርስቸም አይነክሰውም። የሕግን የየዋህነቱ ኃይል የእባቡን የልቅ ክፋት ያስንፋልና፤ ሄደውን ግን ጥቅ የሚጠቡ ሕግናትን የእናታቸውን ጡቶች መከልከል አያሳዝነውም። ወታደሮች አንገታቸውን ለማስቀላት አሳልፈው ሲሰጡአቸው እነርሱ ግን ለግድያ እንደሚሰጡአቸው ሳያውቁ በየዋህነት ይሰቀላቸው ነበር። ሁለተኛው ሄደውን ከነቢያት ሁሉ በሚበልጠው በየሕንጻው ደም በደልን ጀመረ። በጳጳም በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከሰቃይ ያን ጋር ተሳተፈ። ወንጌላዊው እንደተናገረው ጳጳሱ ግን ገሌገላ ሲሉ በሰማ ጊዜ፤ የገሌገላ ሰው ነውን? ብሎ ጠየቀ። ከሄሮድስ ግዛት እንደ ሆነ ባወቀ ጊዜ ወደ ሄሮድስ ሰደደው እርሱ ደግሞ በዚያን ጊዜ በኢየሱሳይም ነበርና። ሄሮድስም ኢየሱስን ባየው ጊዜ እጅግ ደስ አለው። ስለ እርሱ ስለ ሰማ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ሊያየው ይመኝ ነበርና። ምልክትም ሲያደርግ ሊያይ ተሰፋ ያደርግ ነበር። በብዙ ቃልም ጠየቀው እርሱ ግን እንደ ስንኳ አልመለሰለትም። የካህናት አለቆችም ጻፎችም አጽንተው ሲከሱት ቆመው ነበር። ሄሮድስም ከሠራዊቱ ጋር ናቀው። ዘበተበትም የጌጥ ልብስም አልብሶ ወደ ጳጳሱ መልሶ ሰደደው። ሄሮድስና ጳጳሱም በዚያን ቀን እርስ በርሳቸው ወዳጆች ሆኑ ቀድሞ በመቀጠቸው ጥል ነበርና።

በእውነት የገሌገላው ንጉሥ ከኢየሱሳይም መስፍን ጋር የቀደመ ጠባቸውን በንጹሕ ደም ትተው ከሰቃይ ያን ጋር በእግዚአብሔር መሲሕ ላይ አገረመረሙ። ሐዋርያት በመዝሙር ሁለት ትርጓሜ እንደ ተናገሩት። አሕዛብ ለምን ያገረመርማሉ? ወገኖችህ ለምን ከንቱን ይናገራሉ? የምድር ነገሥታት ተነሡ፤ አለቆችም በእግዚአብሔርና በመሲሕ ላይ ሄሮድስና ጳጳሱን በእግዚአብሔር መሲሕ ላይ በእውነት አገረመረሙ። ስለዚህም የገሌገላ ነገሥታት መንግሥት ተወገደ። ከሳኦል እስከ ፍልሰተ ባቢሎን በጽዮን ቅጣት ቀንድ

ይሾሙ ነበር። ለደረሰው ገብነት ጽዮን ምርኮ መመለስ ድረስ ያለ ንጉሥ፤ ያለ አለቃ፤ ያለ ካህንና ያለ ልብሰ ተከህኖ ሰባ አምስት ዓመት ተቀመጠ። ከጽዮን ምርኮ መመለስ፤ በፋርስ ንጉሥ በዳርዮስ ዘመን በዘሩባቤል እጅ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ በታነጸ ጊዜ የገሌገላው መንግሥት ወደ ጻዊት ዘር ገባች። የአሕዛብ ነገሥታት ይገዙአቸዋል እንጂ ሹመታቸው እንደ ቀድሞው በጽዮን ቅጣት ቀንድ አይደለም። ከለዳውያን የገዙአቸው ጊዜ አለ፣ ሚዶናውያን የገዙአቸው ጊዜ አለ፣ ሮማውያንም የገዙአቸው ጊዜ አለ። እንግዲህ በምርኮ እስከ ገቡበት ጊዜ ድረስ መሲሐውያን አልተሾሙም።

በዘመናት ፍትወትና በደልን በማምጣት ሳይሆን፤ የሰውን ልጅ ጠባይ የሚገዛ መራራ የሞት ጽዋን በመጠጣት ለሥጋ ሕግ ተገዙ። የሚያጠፉትን በማጥፋት አልተገዛላትም። ጴጥሮስን ሰይፍ የሚያነሡ ሁሉ በሰይፍ ይሞታሉና ሰይፍህን ወደ ሰፍራው መልስ እንዳለው። ወይስ አባቴን እንድለምን እርሱን አሁን ከአሥራ ሁለት ጭፍሮች የሚበዙ መላእክት እንዲሰድሉኝ የማይችል ይመስላችኋል? እንዲህስ ከሆነስ እንደዚህ ሊሆን ይገባል። የሚሉ መጻሕፍት እንዴት ይፈጸማሉ? ለጠባይ በሚገባ ገንዘብ ለሥጋ ሕግ ተገዛ። ለቅዱሳን በማይገባ ገንዘብ እግዚአብሔርን በማያስቆጣ ገንዘብ አልተገዛለትም። ሁሉም ኃጢአት ከሥጋ አይደለምና። የሥጋን ድካም ከሚገዛ ከሰይጣን እንጂ የኢየሱስ ድካም በሕገ ሥጋ እግዚአብሔርን በሚያሳዘኘው ገንዘብ አይደለም። ሥጋውም ኃጢአትን ለመሥራት አይደለምና። የሰይጣን ሥልጣን አይቀርበውምና። ስለዚህ ጳጳሱ ስንኳ ሕግ አለ። እግዚአብሔር ሰውነታችንን በመለኮቱ ያስተካክል ዘንድ ከእኛ ለእርሱ አደረገ። የእርሱንም ኃይል ወደ እኛ ሥጋ መለሰው፤ ከእኛ ያለ ሩካቤ ሰው ሆኖ በንጽሕና ተሞሸ። ወንጌላዊው ዮሐንስ፡ «ቃል ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተመልቶ በእኛ አደረገ።» ብሎ አንደ ተናገረ፤ የዚህች ቃል ትርጉም ምንድነው? ዓይኖቻችሁ የጨለሙ ጆሮቻችሁ የደነቆሩ ልባችሁ የጠፋ ሆይ በዚህም ትስታላችሁ? አስቀድሞ ሥጋ ከሆነ ከማርያም ሥጋዌን ለምን ወደደ? አንዱ የሚቀድም አንዱ የሚከተል ሁለት ሥጋዌ አለን? ሐሰት ነው የእግዚአብሔር ልጅ የሚገባው አይደለም። ከማርያም በስተቀር ሰው አልሆነም።

ቃል ሥጋ ሆነ፤ በእኛ አደረ የሚለውን ነገር ሰሙ፤ እነግራችኋለሁ ቃል ሥጋ ሆነ ከቅድስት ድንግል ቃል ሥጋ በመባል ይተረጎማል። በእኛም አደረ የሚለው የክርስቶስ ጸጋ በሐዋርያት ላይ ወደ ማደሩ ይተረጎማል። ራሱ በወንጌል እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ እንዳለ። ክርስቶስ የሚኖረው ከሐዋርያት ጋር ብቻ አይደለም በቃላቸው ካመነበት ሁሉ ጋር እንጂ። የሚወደኝ አባቴ ይወደዋል፤ ከእርሱ ጋር መጥተን በእርሱ ዘንድ ማረፊያ እናደርጋለን ብሎ ራሱ እንደተናገረ።

ሰነፎቹ ሆይ ክርስቶስ በድንግል ማገገን ሳያደር ሥጋ እንደለበሰ ዕውቁ፤ ነገር ግን ሥጋ ሳይሆን አስቀድሞ በሥጋውያን ልጅ ማገገን ውስጥ አድሮ ሥጋ ሆነ። ያለ ወንድና ሴት ዘር ልማድ እናቱ ያለወንድ ዘርና ያለ ጸንስ ልማድ ትዕይንስ ዘንድ አደረጋት። የም ምድራዊ አባት ከእርሷ ይወለድ ዘንድ አደረገ። ወልድ ለአባቱ ብቸኛ ነው ወንድምና አንት የለውም። ስለ ልደቱም አደኗር ከዚህ እስከዚህ የማይባል ነው። በአባቱ ህላዌ ፀዳልና በአባቱ መልክ አርአያ የተገለጠ ነው። በመንግሥት /ግዛት/ በክብር በመለኮት እኩል ትክክል ነው። በጳጳሾች ዘመን በራሱ ፈቃድ፤ በአባቱ ፈቃድ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ የተወለደ ነው። ቃል ብቻውን፤ ብቻዋን ድንግል ከምትሆን፤ ኃይል ብቻውን ብቻዋን ምድራዊት ከምትሆን የተወለደ ነው፤ የማይዳስስ እሳት ብቻውን የማይታይ መንፈስ ብቻውን ከብቻዋ ሴት ሰው የሆነ ነው። አርዮስ ፍጡር ሊያደርገው ያሰበው እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የአርዮስን ትምህርት የተከተሉ አርዮሳውያን ይባላሉ። ንስጥሮስ ከነቢያት እንደ አንዱ ያሰበው እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የእርሱን ትምህርት የተከተሉ ንስጥሮሳውያን ተባሉ። አርዮስን ከአባቱ ማንሱን ያስተማረበት እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የእርሱን ትምህርትንም የተከተሉ አርዮሳውያን ተባሉ፤ መንኪየስ ሥጋዌውን ምትሐት ያለው እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የእርሱን ትምህርት የተከተሉ መንኪየሳውያን ተባሉ። አርዮስ በኩር ያለፈቃዱ ታሞ ሞተ ያለው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ትምህርቱን የተከተሉ አቡርዮሳውያን ተባሉ። አፍቲካስ ሥጋውን ከሰማይ አወረደ ያለው እርሱ ግን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። አፍቲካስን ትምህርት የተከተሉ

መናፍቃን በሥጋና በነፍስ ወደ ሲኦል ወረደ ያሉት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የእርሱን ትምህርት የተከተሉትም አርሲሳውያን ተባሉ። አርሲሳውያን ማለት ከሃድያን ማለት ነውና። ከከርፍቸው እንደ አንዱ የሰው ስም አይደለም። ልዮን ትሰብሉት ከመለኮቱ ያንግል ያለው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የእርሱም ትምህርት የተከተሉ ልዮናውያን ተባሉ። የኪልቄዶን ማገባር የመለኮት ሥራ ለመለኮት ይገባል የትስብሉት ሥራ ለትስብሉት ይገባል ብለው ለሁለት ባሕርይ ለሁለት ሥርዓት የከፈሉት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ዳግመኛም አንዱ ተአምር ያደርጋል አንዱም ሕግም ይቀበላል ይላሉ። ትምህርታቸውን የተከተሉት በላካውያን ተባሉ። የሃይማኖታቸው ፍላጎት በንጉሥ ዘንድ ሁኗልና። ንጉሡ መርቅያን የልዮንን ሃይማኖት ወጃልና። ስለዚህ በኒቅያ ከተሰበሰቡት ከ፪፻፲፰ ማገባር ማገባራቸው የበለጠች ትሆን ዘንድ ለረከሰች ሃይማኖቱ ክብር ፈልጎ ፳፻፴፮ እ.ኤ.አ ቆዳሳትን ሰበሰባቸው። ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት በእነርሱ ይመኩባቸዋልና፤ የካህናት መምህር በሰም ያሳሳታቸው ሁሉም ከሃድያን ይባላሉ።

እኛ ግን ከእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን አፀድ የሚያስወጡ መምህራንን አንፈልግም፤ ዳግመኛም በሰማቸው መጠራትን አንፈልግም። መምህራችን ክርስቶስ ለራሳችሁ መምህር አትሹሙ። መምህራችሁ አንዱ ክርስቶስ ነው ይላልና። ስለዚህም ክርስቶስ ተብሎ እንደ ተጠራ እኛም ክርስቲያን እንባላለን። መሲሕ እንደተባለ መሲሐውያን እንባላለን። ናዝሬቲ እንደተባለ ናዝሬቲያን እንባላለን። የእነዚህ የሆሱት መጠሪያዎች ትርጉም በአንድ የተቀባና የተቀቡ ተብሎ ይተረጎማል።

ከእነዚህም መናፍቃን የወልድ ሥጋ በአብ ቀኝ አልተቀመጠም የሚሉ አሉ ሰነፎች ምክር ያጣችሁ ሆይ ሥጋው በአብ ቀኝ አልተቀመጠም ትላላችሁን? ስለምን ጻዊት እግዚአብሔር ጌታዬን ጠላቶችህን ለእግርህ መቀመጫ እስኪደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው? አብ በቀኝ ተቀመጥ ያለው ስለ ወልድ መለኮት ትላላችሁን? የወልድ መለኮት በአባቱ ቀኝ ለመቀመጥ መቼ ተሰማማ? የሰው ልጅ ለመሆን ቢጨነቅም እግዚአብሔርነቱን አልተወምነም፤ በድንግል ማገገን ሕግን በሆነም ጊዜ በጸርሐ አርያም ከአባቱ ጋር ሸማግላ ነው። ገሊላዊት እናቱም በካንደሮ በተቀረጸው ገዛ

በኪሩቤል ሰረገላ ላይ ነበር። በሕፃናት ሥርዓት የጡቶቿን ወተት በጠባም ጊዜ በአምላክ ሕግ ከአባቱ ጋር ሕልው ነው። በየርዳኖስ ውስጥ ለመጠመቅ እርቃኑን ሲገልጥ በላይ ላይም በብርሃን ድንኳኖችና በመብረቅ ክብር የተጨመረበት በጀመና መጋሪቶች ይሰወራል። አብ በየርዳኖስ ወንዝ ምስክር ሲሆን መንፈስ ቅዱስም በርግብ አምላል ሲገቡኛው ያለ ሥጋዊ ከእነርሱ ጋር ሲሰለስ ያን ጊዜ በመገለጫቸው ቦታ ነበር። በጭፍሮች ተገርፎ በጸላጣስ አደባባይ ፊት በቆመም ጊዜ በሰማየ ሰማይት የሚካሄድ ሠራዊት በፍርሐትና የገብርኤል ሠራዊት በመንቀጥቀጥ ከፊቱ ቆመው በሰማየዋ አባቱ ቀኝ ሕልው ነው። የካህናት አለቆች የሕዝብ ጽሑፎች፣ በመንገድ የሚተላለፉ መንገዶች፣ ሲሰድቡትና ሲያንጃገሙት ከበላይ ኪሩቤል እያመሰገኑ ኑት ሰራጫል እየቀደሱት ሕልው ነው። በመስቀል ላይ በቅንዎተ መስቀል ተቸንክሮ እጅጅንም በዘረጋ ጊዜ እንደ አብና መንፈስ ቅዱስ ሕልው ነው። መለኮቱ ላይ ነካ ሕልው ነው በሥጋ ሞትን በተቀበለ ጊዜ መለኮቱ በመቃብር ውስጥ ከበድን ሥጋው ጋር ያለ ነፍስ ወደ ሲኦል ውስጥም ከነፍሱ ጋር ያለ ሥጋ በአባቱም ቀኝ ያለነፍሱና ሥጋው ህልው ነው። በትንሣኤውም ጊዜ ነፍሱን ወደ ሥጋው ማሳደር በመለሳት ጊዜ አስቀድሞ ለአይሁድ ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱት፣ ከሦስት ቀን በኋላ አነሣለሁ። እንዳላቸው አይሁድ ይህ ቤተ መቅደስ ከአርባ ስድስት ዓመት ጀምሮ ይሠራ ነበር አንተስ በሦስት ቀን ታነሣለህ? አለት። እርሱ ግን ስለ ሰውነቱ ቤተ መቅደስ ይልክ። ስለዚህ ከሙታን ከተነሣ በኋላ ደቀ መዛሙርቱ ይህን እንደተናገረ አሰቡና መጽሐፍንና እየሰሰ የተናገረውን ቃል አመኑ።

ዳግመኛ ነፍሱን ደግሞ አነሣት ዘንድ አኖራሁና እኔ በፈቃዴ አኖራታለሁ እንጂ ከእኔ ማንም አይወስዳትም። ላኖራት ሥልጣን አለኝ፣ ደግሞም ላነሣት ሥልጣን አለኝ ይህችን ትእዛዝ ከአባቱ ተቀበለሁ። ዳዊትም አቤቱ አንተና የመቅደስህ ታቦት ወደ ዕረፍትህ ተነሥ አለ። ነቢዩ ስለምን አቤቱ አንተና የመቅደስህ ታቦት ተነሥ አለ? ይህችውም የመቅደሱ ታቦት ከሆነች ከዳዊት ዘር ከነሣው ሥጋ ጋር በመለኮቱ ኃይል ከእንቅልፍ ሞት ከመነሣት

ነው? ምድራዊ ድካም ወዘተ ድካም ረኃብ መጠማት፣ ደዌና ሕግም ከሌለባት ከጽርሐ አርያም በስተቀር ዕረፍት ምንድንነው? አቤቱ ወደ ዕረፍትህ ተነሥ የሚለው ቃል የሞት ሥልጣን አይቀርብም ስቃይን አይደርሱብም ወደሚለው ይተረጉማል። አንተ የመቅደስህ ታቦት የሚለው ቃል ለመለኮትህ ኃይል ማደሪያ የሆነች ሥጋዊ ህፃናት እግዚአብሔር ወደሚለው ይተረጉማል።

እነሆ የመዘሙሩ ቃል ትስብእትን ስባት ከመለኮቱ ጋር እስከ ጽርሐ አርያም ከፍ ያደርጋታል። የመለኮት ትስብእት ግን በመዘምራን ዘንድ ታቦትን ተመሰሰች። አቤቱ አንተና የመቅደስህ ታቦት ተነሥ ይላልና፣ በሰሎሞን ዘንድም መሸከሚያ ነው፣ ንጉሥ ሰሎሞን መሸከሚያ ምሳሌን ከሊዮስ እንጨት ለራሱ አሠራ ይላልና የመድኃኒታችን የትስብእቱ ምሳሌዎች አብርሃም፣ ይስሐቅ፣ ያዕቆብና የእስራኤል ንጉሥ ዳዊት ናቸው። የቤት ማዕዘን በአራት ማዕዘን እንደሚጸና የእግዚአብሔር የኪዳነ ትስብእት በአብርሃም እምነት በይስሐቅ ጽንዖት፣ በያዕቆብ ምሥጋናና በዳዊት የአምልኮት መልክ በአራቱ የማዕዘን ምሳሌዎች ጽንቀል። ስለዚህም ወንጌላዊው የዳዊት ልጅ የአብርሃም ልጅ የአየሱስ ክርስቶስ ትውልድ መጽሐፍ አለ። የእግዚአብሔር ኪዳነ ባለቤት ጀምሮ በባዕዳን ትውልድ አስከተሎ ይህን ቃል በመከተል መቀመጫውን ሐምራዊ ግምጃ አደረገ አለ። የድንግል ማርያም የሥጋዊ ጽዳት እንደ ሐምራዊ ግምጃ ነውና የሐዋን የበደል እሾኝና የአዳም የኃጢአት እሾኝ በውስጥ አልበቀለምና ከዚህም በኋላ ውስጡ በሰንጠረዥ ድንጋይ የተነጠፈ ነው አለ። የሰንጠረዥ ድንጋይ በፍህም ብዛት ይቀላልና ይህም የመለኮቱ አምላል አርአያ ነው።

ሕዝቅኤል እንዳለው እንደተናገረው በእነዚህ የሰማይ እንሰላት በራሳቸው ላይ በላይ ላይም እንደ ሰንጠረዥ ዕንቁ ያለ ጠረፍ ነበር የተዘረጋ ነው። የጻፍች እራት የእስራኤል ልጆች ከእግሩ ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱ፣ በሦስት ቀን አነሣለሁ ይላልና ወንጌላዊ። እርሱ ግን ስለ ሰውነቱ ቤተ መቅደስ ይነግራቸው ነበር አለ። መጋሪቹ ትስብእት ትባላለች ጳውሎስ በሥጋው መጋሪ

ጃነት በድንገት የሕይወትንና የጽድቅ መንገድን አድሰልናል ይላል ትስብእት ታቦት ትባላለች። በመዘምራን አፍ የመለኮት ሙዳይ ስለሆነች በክብር ከእርሱ ስላላ ሰች በአብ ቀኝ ተቀምጣለችና በተዋሕዶ እንጂ በመንታነት በምንታዋ/ አይደለም። በሥጋ እግሮች በዓለም ውስጥ እግዚአብሔር ስለተመላለሰ ትስብእት መሸከሚያ ትባላለች። በኪሩቤል ሰረገላ ስለተቀመጠች ከእርሱ በክብር አታንስም። የኃይል ቤት ስለሆነች ከእርሱ በብርሃንና በፀዳል ሳላልጉደለች ትስብእት ቤተ መቅደስ ትባላለች። በደመና እሳት ከፍ ብላ የሰውና የመላእክት አእምሮ ወደ ማይደርስበት ወደ ጽርሐ አርያም ገብታለችና። ለማይታይ ኃይል መሠወሪያ ስለሆነች በአምልኮት መልክ ክብር ከእርሱ ስለማታንስ ትስብእትም መጋሪቹ ትባላለች። በሰማየ ሰማይት ሲያዩት የሚያስፈልጉ የእሳት መጋሪቹ ተዘርግቶታልና።

ጌታ ጌታዬን ጠላቶችን የእግር መረገጫ እስከ ማደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ ወዳለው ወደ ዳዊት ቃል ነገር መንገድ እንግባ። ያልነበረ የወልድ ትስብእት ይቀመጥ ዘንድ ስለ ወልድ ትስብእት አብ ይህን አለ። የተቀመጠውን ግን ተቀመጥ አይሉትምና፣ የእግዚአብሔር ልጅ የመለኮቱ ሕልውና የተቀመጠ ነውና። ከአባቱ ሕልውና መጭም አልተለየም፣ በወላጅ ቀን ለዘላለም ይኖራል። ስለ መለኮቱም ትስብእት ግን ከልደቱ ዕለት እስከ ዕድገቱ ፍፃሜ ድረስ የሕፃናትን ሥርዓት ፈጸመ ከዕድገቱ ፍጻሜም እስከ ስቅለቱ ዕለት የጉርም ስና ሕግን ከኃጢአት ብቻ በስተቀር ሳያተርፍ ፈፀመ። በስቅለቱም ዕለት የአባቱን ትእዛዝ ፈጸመ። ለምእመናን ክብር ይሰጥ ዘንድ መከራን ለበሰ መከራን ጸዕርን ሥቃይን ሐፍረትን ለሚታገሱ ሰማዕታት ፍለጋውን ይተው ዘንድ ለብዙኃንም ቢካ ይሆን ዘንድ የመስቀልን ሐፍረት ታገሰ። አየሩ ሳለም የቀዳሽለትን የሞት ጽዋ ጠጣ። በሰው ሕግ ላይ ስልጥፍ በመለኮቱ ኃይል ተነሣ በተነሣባት በእሑድ ንጋትም አስቀም ለመግደላዊት ማርያም ታያት። እሱ ጌታ አየሱስ እንደሆነ ባወቀችው ጊዜ እግሩን ትስመው ዘንድ ወደደች ወደ አባቱ ገና ዐላረግኩምና አትንኪኝ አላት። በመንገድ ባገኘችው ጊዜ ወደ አባቱ ገና ዐላረግኩ

በኋላ እሱን መንካት እንዴት ይቻላል? ከሰው ልጅ ወደ ሰማይ ማረጋ የሚችል የለምና።

ሰለምን አትንኪኝ አላት? ዘማዊቷ ቤት፣ በፀጉሮቿ የዳሰሰችው፣ በእንባዋ አግሮቹን ያጠበችው የዳሰሰችው እርሱ ጌታ አየሱስ ክርስቶስ አይደለም? ደም ይፈላት የነበረችው ቤት የዳሰሰችው በመለኮቱ ኃይል ደጃን ያደረቀላት እርሱ ጌታ አየሱስ ክርስቶስ አይደለም? ጸሐፍት ፈሪሳው ያን ደቀ መዛሙርቱን መምህራችሁ ለምን ኮጦጠላተኞችና ከቀራጫች ጋር ይቀመጣል? ብለው እስከ ሚያንጉራጉሩ ድረስ ዘወትር ከኃጢአተኞች ጋር የሚቀመጥ እርሱ አየሱስ ክርስቶስ አይደለም? በምራቁ ወደ ምድር ተፍቶ ዓይኖቹን ቀብቶ አስቀድሞ ዓይን ላልነበረው ሰው ዓይን የፈጠረ፣ እርሱ ጌታ አየሱስ ክርስቶስ አይደለም? በብረት ዘንግ ራሱን መትተው በፊቱ ላይ ርኩስ ምራቅን የተፋበት እርሱ ጌታ አየሱስ ክርስቶስ አይደለም? ከእርሷ ሰባት አጋንንትን ያስወጣላትን ማርያም መግደላዊትን ዘወትር የሚወዳት እርሱ ጌታ አየሱስ ክርስቶስ አይደለም?

ከትንሣኤው በኋላ ሰለምን አርቋት አትንኪኝ አላት? ትርጉሙን እንናገር፤ እስከ ሞተበት ጊዜ ድረስ በትስብእቱ መከራ የአባቱን ፈቃድ ፈጸመ። ወንጌላዊው እንደተናገረው ሐሞቱን ጠጥቶ ሁሉ ተፈጸመ አለ። በትንሣኤውም ባለፈው የትስብእት መከራና በሚመጣው የክብር ክብር በመለኮቱ ክብር በተላተፉ መካከል ለ።

እንደ ንጉሥ ልጅ በመንግሥት መንገር ከመቀመጡ በፊት የአባቱ አሽከሮች እንደ ወንድምና ኃደኛ ይቀልዱበታል። እርሱም ራሱን ከእነርሱ እንደ አንዱ አድርጎ በፍቅርና በትሕትና ይቀጠቸዋል። በአባቱ መንገር እንደ ተቀመጠም በፊቱ ይሰግዳሉ። ማንም እንዳይቀርበው የማያስገቡ ጠባቂዎች በፊቱ ቆመው እንዳይነኩት ጭቱ ይሰግዳሉ። ከእርሱ ጋር ከሚጠጉ ንጉሥም ከሚቀመጡባቸው ከሚቀርቡባቸው በስተቀር እርሱን መንካት የሚችል የለም። በመኃይል መኃልፍ ባለ ብር ጉብጉብ የሆነ የወርቅ ጠል ስም አናደርግልሽለን፤ ንጉሡ በማዕዱ ሳለ እንደተባለው ይህም ማለት በአባቱ ሕል

የነበረ ንጉሥ በሥጋዊው ከንጉሥ ጻዊት ዘር ኢየሱስ ክርስቶስ በማዕዱ እስከሚቀመጥ ድረስ ቀላውስትንና ኢጲስ ቆጶሳትን ለአንቺ ይሾማሉ ማለት ነው። የንጉሥ ሠራዊት መቅረብን እንደማይችል በእርሱ ዘንድ ቀር በው ሥልጣንን አይቀበሉምና። እንዲሁ ሕዝባው ያን ወደ ጽንሐው ምስጢር ቀርበው ሥጋዊ ደሙን ለመዳሰስ አይችሉም። ስለዚህ ህም መግደላዊት ማርያምን አትንኪኝ አላት። ሥጋውን ካለፈው የትሰበእት መከራ ከል ከሷልና በተነሳም ጊዜ ከመለኮቱ ክብር አሳተፋት።

የንጉሡ ቤት ጠባቂዎች ንጉሡን ይቀርቡትና ይነኩት ዘንድ እንደሚገባቸው እንዲሁ ኤጲስ ቆጶሳትም ካህናትም የክርስቶስን ቀርባን ሥጋውን ይነኩ ዘንድና ጣታቸውን ወደ መለኮቱም ደም ውስጥ ይነኩ ዘንድ ይገባቸዋል። በተነሳት በዕለተ እሑድ ሐዋርያቱን አስቀድሞ አሰልጥኖአቸዋልና። ለምን ልባችሁ ውስጥ ሐሳብ ይገባል? ምንስ ያስደገንጣችኋል? እኔ እንደሆንኩ እግሮቼ ገና እጆቼን ዳላችሁ እይኝ አላቸው። መግደላዊት ማርያምን በትንሣኤው ንጋት አትንኪኝ አላት፤ ሐዋርያቱንም በትንሣኤው ማግስት ዳሉኝ አላቸው። መግደላዊት ማርያምን ትታቀብ ዘንድ በምእመናንና በምእመናት ሥርዓት ጠቀሳት። ሐዋርያትን ለምሥጢር ካህናት አርአያ ይሆኑ ዘንድ ሥጋውን ይዳሰሱት ዘንድ አሰለጠናቸው።

በዚህም ከትንሣኤው አስቀድሞ መለኮት የትሰበእትን መከራ እንደ ተሳተፈ ዝንጎህ ሆይ አስተውለህ ዕውቅ። ከትንሣኤውም በኋላ ግን ትሰበእት የመለኮትን ክብር እንደተሳተፈ ዕውቅ። በዕሪና ሳይከፈል በተዋሕዶ ሳይለወጥ ነግሦ ታዩ። ለመጀመሪያው ሄሮድስና ለሁለተኛው ሄሮድስ ምድራዊ መንግሥታቸው እሱ እንደሚወስድ መሰላቸው። ቀዳማዊው ሄሮድስም ከተገደሉት እንደ አንዱ ያሻ ዘንድ እርሱን ፊልጎ ሕፃናትን ገደላቸው። ሁለተኛው ሄሮድስ በተሰቀለበት ዕለት አከፋፍቶ ወደ ጲሳጦስ ዘንድ እሱ መንግሥቱን እንደሚፈልግ ታዝቦት በእርሱ ላይ ሰላላቅ ይቅር ያለውን ቀይ ከለሜዳ አል

አንተ የአይሁድ ንጉሥ ነህን? ብሎ ጠየቀው እርሱም መልሶ አንተ የምትለው ከልብህ ነውን ወይስ ሌላ ሰው የነገረህን አለው። ጲሳጦስም መልሶ እኔ አይሁዳዊ ነኝን? ሕዝብህና የካህናት አለቆች ወደ እኔ አሳልፈው የሰጡህ አይደለምን? አለው። ጌታ ኢየሱስም መንግሥቱ ከዚህ ዓለም አይደለችም። መንግሥቱ ከዚህ ዓለም ቢሆን ግን አሸከሮቹ አይሁድ ከአንተ ዘንድ አሳልፈው እንዳይሰጡኝ በተዋጉልኝ ክብር አለው።

የእግዚአብሔር ልጅ የአባቱን የዳዊት መንግሥትን ንቋት እስከ ትንሣኤው ድረስ በችግር ተቀመጠ ከትንሣኤው በኋላ በመለኮት ክብር ከልሷት በአባቱ ቀኝ አስቀመጣት። ከዚህም በኋላ ከዳዊት ዘር የገለላ መንግሥት ተወገደች። ያዕቆብ በትረ መንግሥት ከይሁዳ አይጠፋም፤ የገዢም ዘግን ከእግሮቹ መካከል ገዥ የሆነው እስኪመጣ ድረስ የአሕዛብ ተስፋቸው ነው። እንዳለ ከይሁዳ ገዥ አይጠፋም የተባለው ከልጁ ከተወለደው ከኢየሱስ ክርስቶስ በስተቀር ምንድን ነው? በሐዋርያት እጅ ለአሕዛብ ከተሰጠ ከእግዚአብሔር ልጅ ጸጋ ከወንጌል በስተቀር የአሕዛብ ተስፋ ምንድን ነው?

እኛ ግን ሐዋርያት ስለሰበሰቧት ስለ አንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሰላም ዳግ መኛ እንማልዳለን እንላለን እነርሱም የአሕዛብ የሆነችው ያቺ ቤተ ክርስቲያን የተባረከች ናት ይሏታል። ሃይማኖታችንን በሃይማኖታቸው ለጨመረ ለእግዚአብሔር ለዘላለም መሥጋና ይሁን አሜን።

የሮማውያንን ትምህርት ያጠፋና እንደ ሰይጣን ለማሳት የሚጨነቅ እንደ ሌጌዎን አጋንንት ለማጣደፍ የሚተጋ ከግዮን ወንዝ አፍ አሸዋ የሚገዙ የመርቅያን የሰንፍና መምህር የልዮን ዘለፋ ተፈጸመ።

ከተቀራረቡ ተራሮች መሠረትና ከማይንቀሳቀሱ ተራሮች ሚዛን የጋጠአቱ ክብደት የሚበልጥ ጊዮርጊስ አለ ተናገረ። ለእግዚአብሔር ለዘላለም ምሥጋና ይሁን አሜን።